Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

volg ons op

provincie Drenthe

Gemeente Borger-Odoorn
dd. in/uitg 14 SEP. 2026
Zaaknr. .....

Aan:
de raad van de gemeente Borger-Odoorn
Postbus 3
7875 ZG EXLOO

Assen, 10 september 2026
Ons kenmerk 37/BPJ/2026001318
Behandeld door mevrouw H. Wolters (0592) 36 51 29
Onderwerp: Verslag 2e fase begrotingsonderzoek Begroting 2026

Geachte raad,

In onze brief van 16 december 2025, kenmerk 51/5.4/2025001820, hebben wij u meegedeeld dat wij besloten hebben tot het van toepassing verklaren van het repressief financieel toezichtregime voor het begrotingsjaar 2026, en de begroting van uw gemeente voor kennisgeving aan te nemen. Dit op grond van het eerste fase onderzoek (onderzoek op hoofdlijnen) naar uw financiële positie.

Inmiddels hebben wij het meer gedetailleerde tweede fase begrotingsonderzoek afgerond. De resultaten van dit onderzoek zijn op 8 juli 2026 door onze ambtelijke toezichthouders met een delegatie van uw gemeente besproken.

Het verslag van het overleg is als bijlage bij deze brief gevoegd. In dit verslag treft u op hoofdlijnen opmerkingen, verbeterpunten en eventueel gemaakte afspraken aan zoals die zijn besproken.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

drs. R.J. Valkema
themamanager
Bestuur, Public Affairs & Juridische zaken

Bijlage Verslag 2e fase begrotingsonderzoek gemeente Borger-Odoorn

Afschrift aan het college van Burgemeester en Wethouders van Borger-Odoorn,
Postbus 3, 7875 ZG Exloo

Verslag 2e fase begrotingsonderzoek gemeente Borger-Odoorn woensdag 8 juli 2026.

Namens de gemeente aanwezig: de heeren J. Goeree, M. Bakker en de heer B. Klaassen.

Namens de provincie: de dames I. van der Laan en H. Wolters

- De jaarrekening 2025. Deze is 7 juli 2026 ontvangen door de provincie en op hoofdlijnen bekeken. De jaarrekening laat een voordeel zien ten opzichte van de primaire begroting, maar komt lager uit dan de verwachting in berap 2. De voornaamste oorzaken van deze lagere verwachting zijn een lagere algemene uitkering, minder afschrijvingen, meer uitgaven voor de jeugd, minder uitgaven voor de wmo en meer uitgaven voor bestuur (storting in voorziening).
- Accountantscontrole. De jaarrekening is voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant, waarbij is vastgesteld dat deze een getrouw beeld geeft en rechtmatig tot stand is gekomen. Subsidies zijn een aandachtspunt. Er is geen centraal subsidieregister, wat het overzicht bemoeilijkt. De gemeente geeft aan dat men bezig is om het proces te kanaliseren. Er wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om dit te centraliseren. Er is een werkgroep voor in het leven geroepen en dit moet bijdragen aan een verbetering van het proces.
- De 1ste berap 2026 is vastgesteld in juni 2026. De gemeente zal deze naar de provincie sturen. Er wordt een nul-resultaat verwacht, inclusief een onttrekking uit de algemene reserve van € 1,5 miljoen. Bij de 2de berap vindt er een actualisatie plaats. De gemeente geeft aan nog geen zicht te hebben op de uitkomst. Mede doordat bij de 1ste berap de jeugdbudgetten zijn verhoogd en WMO is verlaagd.
- Het financieel toezicht op de Begroting 2026 en de aandachtspunten die in de toezichtsbrief van 2026 staan. De gemeente Borger-Odoorn heeft voor 2026 een sluitende begroting en meerjarenraming vastgesteld.
- Geprognosticeerde balans Begroting 2026. De toezichthouder geeft aan dat de raming per 31 december 2029 ontbreekt. Het BBV schrijft voor dat bij de begroting een prognose van de balansposities van (meerjarige) per 1 januari van het begrotingsjaar en voor alle jaren per 31 december wordt opgenomen. Uit uw geprognosticeerde balans blijkt dat u meerjarig ook als uitgangspunt 1 januari hanteert. Dit komt dus niet overeen met hetgeen op grond van de regelgeving gevraagd wordt. Het ontbreken van het laatste jaar maakt het financieel beeld onvolledig en bemoeilijkt de beoordeling van de structurele en reële positie. De gemeente geeft aan dit bij de Begroting 2027 aan te passen.
- De reserve 'nog uit te voeren werken'. De reserve 'nog uit te voeren werken' heeft feitelijk het karakter van een budgetoverheveling, maar wordt op begrotingsbasis geraamd. Daarmee wordt structureel onderuitputting ingeboekt zonder voldoende onderbouwing. Dit is niet in lijn met de notitie incidentele baten en lasten van het BBV, waarin onderuitputting alleen specifiek en realistisch naar het oordeel van de toezichthouder mag worden geraamd. De toezichthouder beoordeelt of opgenomen stelposten voldoende hard en haalbaar zijn. Als dit naar het oordeel niet het geval is zal deze raming worden gecorrigeerd bij de beoordeling van het structureel en reëel evenwicht. De gemeente gaat na hoe ze deze werkwijze gaan aanpassen bij de Begroting 2027 en zullen hierover indien nodig in overleg treden met de toezichthouder. Het kader rondom specifieke stelposten is verwerkt in het Gemeenschappelijke toezichtkader 2026 welke recent door de provincie is vastgesteld.

- Bestemmingsreserve afval en riolering. Het gebruik van een (egalisatie)reserve voor riolering en afval is in strijd met het BBV, omdat deze middelen niet vrij aanwendbaar zijn. Door ze als reserve te presenteren ontstaat het beeld van beschikbaar vermogen, terwijl feitelijk sprake is van doelgebonden middelen. Dit heeft ook effect op het structureel begrotingssaldo, omdat reserveonttrekkingen incidenteel zijn en daarmee structurele lasten afdekken.
- De gemeente geeft aan dat dat zij het proces onderzoeken om daar naartoe te werken. Zij gaat na of teruggegaan kan worden naar alleen een voorziening. Dit zal gepaard gaan met een overgangsperiode.
- Onderhoud kapitaalgoederen. De begroting bevat geen onderbouwing van de benodigde onderhoudsbudgetten per kwaliteitsniveau, noch een analyse van de onderhoudsbehoefte op basis van areaalgegevens en meerjarige onderhoudsplanning. De toezichthouder geeft aan dat niet kan worden vastgesteld dat de beschikbare middelen toereikend zijn om het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau structureel te borgen. Er is extra budget voor plattelandswegen, maar dit wordt niet in relatie gebracht tot de beoogde kwaliteitsverbetering. De gemeente geeft aan dit tekstueel beter toe te lichten.
- IBOR. De gemeente geeft aan dat de IBOR is vastgesteld. De uitkomsten van de beheerplannen zullen financieel verwerkt worden in de Begroting 2027.
- Overzicht reserves komt niet overeen met de recapitulatie in de begroting. De gemeente geeft aan dat dit het gevolg is van de tekstuele verwerking van late besluitvorming, maar dat het cijfermatig juist is opgenomen in de begroting en heeft hier aandacht voor.
- Gebiedsontwikkeling. De gemeente geeft aan dat men in gesprek is over de Nedersaksenlijn. Een grote uitdaging is de locatie van de spoorlijn. Dat is nu nog niet bekend, er zijn nog verschillende mogelijkheden, er moet dus nog een keuze gemaakt worden.
- Visie Borger-West. De gemeente geeft aan dat zij bezig is met de Koesteeg en langs de n34, de verbinding west en oost. Er is ook geld beschikbaar voor de hub. Het is nog onderhanden werk en niet in productie genomen.
- Begroting 2027 en meerjarenbegroting. De Begroting 2027, en meerjarenbegroting, is gebaseerd op het coalitieakkoord. De kadernota, voorloper op de begroting, is samengesteld op basis van nieuw beleid, autonome voorstellen en bestuurlijke voorstellen. De gemeente geeft aan dat autonome voorstellen verwerkt worden. De bestuurlijke voorstellen worden nu naast het coalitieakkoord gelegd en er wordt uitgezocht of de gemeente daar middelen voor krijgt. Aan de raad zal gevraagd worden deze voorstellen te voorzien van een prioritering. Dit zal de basis zijn voor de financiële vertaling in de Begroting 2027
- GTK en Begrotingscirculaire. De toezichthouder benadrukt de aanvulling op de Begrotingscirculaire waarin is aangegeven hoe om te gaan met ramingen voor bijvoorbeeld jeugd, ook in relatie tot het VNG-begrotingsadvies. De gemeente geeft aan te koersen op een sluitende Begroting 2027. Daarnaast geeft ze aan dat de hoogte van de AZWA (aanvullend zorg- en welzijnsakkoord) middelen bekend is. Deze middelen komen in de plaats van de inmiddels gestopte IZA (integraal zorgakkoord /gala (gezond en actief leven-akkoord) middelen. Dit wordt verder uitgewerkt.
- De gemeente geeft aan dat zij niet voornemens is om gebruik te maken van de inzet van het surplus van de algemene reserve. De provincie geeft aan dat als er wel gebruik van gemaakt gaat worden, hierover voorafgaand contact met de toezichthouder dient te worden opgenomen.